

Abstrakt

Práce se zabývá problematikou rituálů smrti v korejském buddhismu, stále vlivné a živé náboženské tradici v Korejské republice. Na metodologické rovině spojuje analýzu rituálního textu s terénním výzkumem.

Předmluva a úvodní kapitola nastiňuje autorův zájem, vztah k tématu a základní cíle práce. Následně shrnuje teoretický rámec, zejm. teorie Hertze a van Gennepa, postup a problémy řešené při vytváření korpusu rituálních textů a popisuje kvalitativní výzkum mezi mnichy i laiky, jeho specifika a úskalí.

V úvodu druhé kapitoly autor poukazuje na modulární charakter rituálů a s ním spojenou problematiku komplexnosti a rozmanitosti rituálu a navrhuje schéma dvou os, kde horizontální osa představuje jednotlivé moduly, stavební bloky ceremonií, a vertikální osa vyjadřuje rozmanitost rituálních konstituentů. V druhé části kapitoly se zabývá dvěma klíčovými konstituenty, zemřelým a rituálními aktéry.

Třetí kapitola je stručným přehledem rituálního procesu od okamžiku smrti až po neohraňčenou dobu po skončení čtyřiceti devítidenního období truchlení a zvýšené rituální aktivity. Současnou, konfucianismem a lidovým náboženstvím ovlivněnou praxi, porovnává s buddhistickými rituály v korejských dějinách, čímž ukazuje, že se v dnešním rituálu projevují určité ustálené buddhistické rituální vzorce či struktury promísené s tím, co lze nazvat korejským náboženským milieu.

Čtvrtá kapitola představuje komentovaný překlad rituálního textu ze sinokorejského originálu. Ten autor práce opatřuje komentáři, které se vztahují k významu jednotlivých ritů z pohledu buddhistické nauky, ale i z pohledu rituální praxe. Práce tak představuje tři významné rituální sekvence, které tvoří klíčovou část ceremonií vedení. Autor se konkrétně zabývá sekvencí, která přivádí zemřelého, božstva i aktéry do rituálního prostoru. Druhou sekvencí je invokace ducha a snaha napomoci mu v dosažení probuzení. Třetí sekvence je rituální očišťovinou ducha.

V závěru se autor dotýká tří témat či otázek, které z práce vyplývají. Dochází k závěru, že buddhistické rituály fungují spíše ve sdíleném korejském kosmologickém rámci. Dále se věnuje vztahu dvou soteriologických cílů, nirváně a zrození v Čisté zemi, a tvrdí, že jsou oba v rituálu přítomné, ale že míra a účinnost těchto dvou cílů je jiná, než se obecně traduje. V závěru se dotýká konceptu „všezahrnujícího buddhismu“, zavedeného klišé korejské buddhologie, a ukazuje, jak jej lze v kontextu zkoumaného materiálu chápat.

Klíčová slova: korejský buddhismus, rituál, smrt, *musok*, *ch'ondo chae*